

Aan het dagelijks bestuur

Datum: 28 november 2017

Onderwerp: Waterberging en beekherstel Run

Voorstel

Het vaststellen van het ontwerp projectplan en m.e.r.- beoordeling waterberging en beekherstel Run Grootgoor.

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Om invulling te geven aan de beleidsdoelen beekherstel en gestuurde waterberging is er voor de Run nabij het natuurgebied Grootgoor een projectplan waterwet en een m.e.r.-beoordeling opgesteld. De eerste stap naar vaststelling van het projectplan is het nemen van een ontwerp besluit en het vaststellen van de m.e.r.- beoordeling. In dit voorstel worden de overwegingen en argumenten beschreven om het ontwerpbesluit te kunnen nemen.

1.2. Beleidscontext/Historie

Op 3 oktober 2017 heeft het dagelijks bestuur de inrichtingsvisie voor de Run vastgesteld (Z46705 B227). In dat voorstel is de bredere context geschetst van waaruit afzonderlijke projectplannen kunnen worden getoetst.

Sinds 2011 is er gewerkt aan het ontwikkelen van een projectplan voor het gebied Grootgoor. Het besluit rond waterberging is vanaf 2012 getemporiseerd en na bestuurlijke heroverweging is op 17 juni 2014 in het dagelijks bestuur besloten dat het voor waterberging Run nut heeft om op orde te zijn voor de periode 2015-2050, anticiperend op klimaatverandering (besluit I25503). De waterloop Run is als beek binnen het Natura2000 gebied Leenderbos, Groote Heide en Plateaux begrensd.

Vanuit het Besluit milieu effect rapportage (m.e.r.) geldt er voor het project een m.e.r. beoordelingsplicht. Deze beoordeling is uitgevoerd en de conclusie luidt dat het milieubelang in het opgestelde projectplan een volwaardige rol in het planproces heeft gespeeld. Daardoor heeft het opstellen van een milieueffectrapport geen toegevoegde waarde.

2. Doel/meetbaar effect

Met uitvoering van het projectplan waterberging en beekherstel Grootgoor worden de volgende doelen gerealiseerd

- Inrichting waterlopen: 1,7 km
- Gestuurde waterberging: 70 ha.
- Vispassages: 2 stuks
- Natte Natuurparel: 99 ha

3. Uitwerking van het voorstel

3.1. Inhoud en argumenten

Het projectplan geeft invulling aan het actieplan Leven De dommel en het Thema Droge Voeten.

- Vanuit het Thema Droge voeten wordt met het waterbergingsgebied een bijdrage geleverd aan het op orde zijn van het watersysteem in de periode 2015-2050
- Spoor samenwerken: We kijken samen met agrariërs op een transparante manier naar mogelijke afspraken rond toekomstig onderhoud/eigendom van het ingerichte gebied.

- Ruimte voor water: De nieuw te graven meanderende beek heeft een twee fasenprofiel, waardoor pieken in afvoer kunnen worden opgevangen binnen het beekprofiel en binnen de kades van de waterberging. Met de waterbergingskade is een fysieke scheiding tussen landbouw en natuur aangebracht. Het ontwerp is tot stand gekomen in overleg met de aangrenzende agrariërs. Zij vonden op deze manier het waterbergingsproject acceptabel en zijn daardoor ook overgegaan tot verkoop van hun grond. In het waterbergingsgebied is extra waterbergend volume gecreëerd door iets hogere kades te maken (ca. 30 cm.) dan in het ontwerp uit 2011. Bij volledig inzetten van de bergingscapaciteit past er ca. 460.000 m³ water in het gebied (voorheen 350.000). Dit draagt bij aan Droge Voeten benedenstrooms in Eindhoven.
- Stuurbaarheid: De stalen klep in de aan te leggen hoogwaterstuw ligt in principe altijd plat (vispasserbaarheid) en wordt automatisch omhoog gehaald ten tijde van een (winterse) hoogwatersituatie (eens per 10 tot eens per 25 jaar). Het beekherstelproject eindigt bij een bovenstrooms gelegen stuw waardoor het bovenstroomse landbouwgebied geen effect en last heeft van het project. Er is een monitoringsplan opgesteld voor inzet van het waterbergingsgebied.

Op dit moment is het waterschap bezig met de evaluatie van bestaande waterbergingen en ook het toekomstige gebied Grootoor vanuit het actieplan. Er wordt in die context ook beoordeeld hoe het watersysteem zich gedraagt bij een hoge zomerafvoer en de gestuurde inzet van de waterberging.

Uitvoering van het projectplan geeft geen nadelige hydrologische effecten voor de omgeving
De aanleg van de verschillende waterstaatswerken geeft geen nadelige effecten op de aangrenzende landbouwpercelen.

Het gestuurde waterbergingsgebied valt geheel binnen het Natuur Netwerk Brabant. De gebieden die binnen de overstromingscontour van de waterberging liggen zijn alle begrensd als NNB gronden. Inrichting van deze gebieden ten behoeve van natuur is in de komende jaren voorzien.

Er is een schaderegeling voor gestuurde waterbergingsgebieden

Voor het vaststellen van schade na inzet of bij planschade is in april 2015 de klantgerichte afhandeling van schade bij inzet waterbergingsgebieden aan het dagelijks bestuur toegelicht (Z33907). Deze is voor ingelanden te raadplegen via internet.

<https://www.dommel.nl/producten/schadevergoeding-na-waterberging.html>

In het project betreft het 2 particuliere eigenaren met akkers/graslanden die met ca. 2 ha. binnen de overstromingscontour ligt en in aanmerking komt voor vergoeding na inzet. De schaderegeling kan in werking treden nadat de overstromingscontour, zoals vastgelegd in het projectplan in de legger is opgenomen. Voor de overige (natuur)gebieden binnen de overstromingscontour is een beheersvergoeding mogelijk voor de eigenaar na inzet voor het vergoeden van de extra beheerskosten die worden gemaakt na inzet waterberging. (opruimen afval e.d.)

In het bestemmingsplan wordt de contour van het bergingsgebied verankerd. Het wijzigingsverzoek hiervoor wordt in 2018 ingediend bij de gemeenten Veldhoven, Bergijk en Eersel waarin het bergingsgebied ligt.

Met het project wordt invulling gegeven aan KRW en Natura2000 doelen.

Door uitvoering van beekherstelmaatregelen geven we invulling aan het vergroten van kwel in het beekdal (Natura2000). Daarnaast zorgt de inrichting van de nieuwe watergang voor een verhoging van de gemiddelde stroomsnelheid in de beek, variatie in profielen met daarbij horende erosie en sedimentatie. Hiermee worden de KRW doelen in dit traject gehaald.

3.2. Risico's

Beroepsprocedures

Inspraakreacties en mogelijk beroep na het vaststellen van het eerste projectplan Waterwet voor het gebied Grootgoor zijn ondanks de communicatie met de direct betrokkenen niet uit te sluiten. Met de indieners van een zienswijze gaan we in gesprek. Als er beroep wordt ingesteld op het definitief besluit, is realisatie in 2018 onzeker. Beheersmaatregel is het nauw betrekken van de insprekers bij de gemaakte overwegingen rond het projectplan en in onderling overleg kijken waar er een wederzijds belang bediend kan worden waarmee beroepsprocedures worden voorkomen.

Vergunningen

Vanuit de Waterwet worden de waterstaatswerken gemotiveerd. Als de inspraakprocedures goed wordt doorlopen vormen waterhuishoudkundige bezwaren op omgevingsvergunningen meestal geen risico meer omdat inspraak vanuit de Waterwet dan al is behandeld en het betreffende bevoegd gezag daar naar kan verwijzen. De benodigde vergunningen in het kader van de Wet Natuurbescherming zijn reeds beschikt.

4. Financiën

Met het vaststellen van dit ontwerp besluit zijn er geen financiële consequenties. Met een afzonderlijk kredietvoorstel wordt begin 2018 aanvullend voorbereidingskrediet en uitvoeringskrediet aangevraagd voor de Run.

5. Uitvoering en evaluatie

5.1. Bestuurlijke vervolgstappen

Het ontwerp besluit wordt op 30 november 2017 gepubliceerd. Na de zienswijzentermijn stelt het dagelijks bestuur het projectplan, al dan niet met aanpassingen als gevolg van de zienswijzen, definitief vast. Het definitief besluit is eind januari 2018 voorzien.

5.2. Externe communicatie

Alle direct belanghebbenden worden door de projectorganisatie op de hoogte gesteld van de start van de zienswijze termijn en waar gewenst is ruimte voor een persoonlijke toelichting. Daarnaast wordt er een vrije inloopbijeenkomst georganiseerd voor geïnteresseerden. Hierbij kan er nog een koppeling worden gemaakt met de gebiedsimpuls N69.

5.3. Bestuurlijke evaluatie

De projectvoortgang wordt gerapporteerd via de reguliere P&C-cyclus (MARAP/BURAP).

Bijlage(n):

- Besluitblad
- Projectplan Run Grootgoor d.d. november 2017
- Aanmeldingsnotitie en m.e.r.-beoordeling "Waterberging en natuurherstel de Run"
- Monitoringsplan Waterberging en beekherstel Run Grootgoor
- Hydrologisch rapport waterberging en beekherstel Run Grootgoor

Besluit

Onderwerp: Waterberging en beekherstel Run

Het dagelijks bestuur besluit conform voorstel

1. het ontwerp projectplan en de m.e.r.- beoordeling waterberging en beekherstel Run Grootgoor vast te stellen

Aldus vastgesteld in de vergadering van 28 november 2017.

het dagelijks bestuur,



mr. drs. P.C.G. Glas
Watergraaf



drs. A.G. Dekker
secretaris